

คณะกรรมการพัฒนาการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติ

รายงานการประชุม

คณะอนุกรรมการพัฒนาความรู้และส่งเสริมคุณธรรมแก่บุคลากรในงานยุติธรรม

ครั้งที่ ๒/๒๕๖๒

วันพฤหัสบดีที่ ๒๙ สิงหาคม ๒๕๖๒ เวลา ๐๙.๐๐ น.

ณ ห้องประชุมกิจการยุติธรรม ๑ (JA1) ชั้น ๙ สำนักงานกิจการยุติธรรม

ผู้มาประชุม

๑.	นายธวัชชัย ไทยเขียว
รองปลัดกระทรวงยุติธรรม	ประธานอนุกรรมการ
๒.	ผู้แทนสำนักงานศาลยุติธรรม
นางสุณี บุญญะโสภิต
ผู้ช่วยเลขาธิการสำนักงานศาลยุติธรรม	อนุกรรมการ
๓.	ผู้แทนสำนักงานศาลปกครอง
นางสาวธรรมรังสี วรรณโก
ที่ปรึกษาสำนักงานศาลปกครอง	อนุกรรมการ
๔.	ผู้แทนสำนักงานอัยการสูงสุด
นายจรินทร์ ตันชัชวาล
อัยการผู้เชี่ยวชาญ สถาบันพัฒนาข้าราชการฝ่ายอัยการ	อนุกรรมการ
๕.	ผู้แทนสำนักงานตำรวจแห่งชาติ
พ.ต.อ. ณรงค์เดช กมลบุตร
รองผู้บังคับการฯปฏิบัติราชการแทน จเรตำรวจ สำนักงานจเรตำรวจ	อนุกรรมการ
๖.	ผู้แทนสำนักงานประมาณ
นางอมรรัตน์ ฤทธิพลเดช
นักวิเคราะห์งบประมาณชำนาญการพิเศษ
กองจัดทำงบประมาณด้านความมั่นคง ๒	อนุกรรมการ
๗.	ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา
นายสุทนต์ ฉื้อยพุก
นิติกรชำนาญการพิเศษ รักษาการในตำแหน่งผู้เชี่ยวชาญด้านนิติการ
ปฏิบัติหน้าที่ผู้อำนวยการสำนักนิติการ	อนุกรรมการ
๘.	ผู้แทนกระทรวงยุติธรรม
นางสาวฉวีวรรณ แสนทวี
ผู้อำนวยการสถาบันพัฒนาบุคลากรกระทรวงยุติธรรม	อนุกรรมการ

/๙. ผู้แทนสภา...

๙.	ผู้แทนสหภาพนายความ
นายทัศนัย ไชยแขวง
อุปนายกฝ่ายต่างประเทศ	อนุกรรมการ
๑๐.	ผู้อำนวยการสำนักงานกิจการยุติธรรม
นายวิมลภ นาคบัว	อนุกรรมการ
๑๑.	ผู้แทนสำนักงานกิจการยุติธรรมที่ได้รับมอบหมาย
นางสาวสุพรรณิ ประเสริฐทองกร
รองผู้อำนวยการสำนักงานกิจการยุติธรรม	อนุกรรมการและ
เลขานุการ
๑๒.	ผู้แทนสำนักงานกิจการยุติธรรมที่ได้รับมอบหมาย
นายชาติรี จันทรพิชญ์
ผู้อำนวยการสถาบันพัฒนาบุคลากรในกระบวนการยุติธรรม	อนุกรรมการและ
ผู้ช่วยเลขานุการ
๑๓.	ผู้แทนสำนักงานกิจการยุติธรรมที่ได้รับมอบหมาย
นางสาวกนกวรรณ ขวัญดี
นักทรัพยากรบุคคลชำนาญการพิเศษ	อนุกรรมการและ
ผู้ช่วยเลขานุการ

ผู้ไม่มาประชุม

๑.	ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน
นางสาวปราณีมาศ บุญสิทธิ์
ผู้อำนวยการศูนย์ส่งเสริมจริยธรรม	ติดภารกิจ
๒.	ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ
นางดารุณีย์ เผ่าสุวรรณ
ผู้อำนวยการกองเผยแพร่และสนับสนุนการมีส่วนร่วมในการพัฒนาระบบ
ราชการ (ผู้อำนวยการสูง) ปฏิบัติหน้าที่ผู้อำนวยการกองพัฒนาระบบ
ราชการ ๓	ติดภารกิจ
๓.	ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ
นายประหยัด พวงจำปา
รองเลขาธิการคณะกรรมการ ป.ป.ช.	ติดภารกิจ

ผู้เข้าร่วมประชุม

๑.	นายไชยสุวัฒน์ ฤงเงิน	สำนักงานกิจการยุติธรรม
๒.	นางสาวสุทิสรา น้อมรักษา	สำนักงานกิจการยุติธรรม
๓.	นายอดิศักดิ์ จันทวิรัช	สำนักงานกิจการยุติธรรม
๔.	นางสาวสุดาทิพย์ ผิวสุข	สำนักงานกิจการยุติธรรม
๕.	นางสาวทิพยาภา วรรณทอง	สำนักงานกิจการยุติธรรม
๖.	นางสาวกัลยา ถ้ำทอง	สำนักงานกิจการยุติธรรม
๗.	นางสาวอุมมาพร ฉิมจิว	สำนักงานกิจการยุติธรรม
๘.	นางสาวธณวรรณ มะม่วงแก้ว	สำนักงานกิจการยุติธรรม

/เริ่มประชุม...

เริ่มประชุมเวลา ๐๙.๐๐ น.

ระเบียบวาระที่ ๑ เรื่องที่ประธานแจ้งที่ประชุมทราบ

ประธานอนุกรรมการแจ้งที่ประชุมทราบว่า การดำเนินงานของคณะอนุกรรมการพัฒนาความรู้และส่งเสริมคุณธรรมแก่บุคลากรในงานยุติธรรม มีความคืบหน้าในการดำเนินงานไปเป็นอย่างมาก ซึ่งต้องขอขอบคุณในความร่วมมือของคณะอนุกรรมการทุกท่านที่ได้ร่วมกันขับเคลื่อนการดำเนินงานต่างๆ ในช่วงที่ผ่านมา ทั้งนี้การดำเนินงานส่วนหนึ่งที่จะต้องมีการพัฒนาต่อไป และอีกส่วนหนึ่งที่จะต้องดำเนินการติดตามในส่วนที่ได้มีมติให้ดำเนินการไปแล้ว

มติที่ประชุม รับทราบ

ระเบียบวาระที่ ๒ เรื่องรับรองรายงานการประชุม ครั้งที่ ๑/๒๕๖๒ วันที่ ๒๒ มีนาคม ๒๕๖๒

ตามที่ได้มีการประชุมคณะอนุกรรมการพัฒนาความรู้และส่งเสริมคุณธรรมแก่บุคลากรในงานยุติธรรม ครั้งที่ ๑/๒๕๖๒ วันศุกร์ที่ ๒๒ มีนาคม ๒๕๖๒ ณ ห้องประชุมกระทรวงยุติธรรม ๑ ชั้น ๙ กระทรวงยุติธรรมนั้น ฝ่ายเลขานุการฯ ได้จัดทำและส่งรายงานการประชุมให้คณะอนุกรรมการฯ พิจารณารับรองเรียบร้อยแล้ว ซึ่งมีคณะอนุกรรมการฯ ได้มีการขอแก้ไขและเพิ่มเติมข้อความ ดังนี้

- ผู้แทนจากสำนักงาน ก.พ. ขอแก้ไขข้อความ หน้า ๘ ประเด็นอภิปราย บรรทัดที่ ๒๗ จากข้อความเดิมแก้ไขเป็น “ผู้แทนสำนักงาน ก.พ. ให้ข้อเสนอแนะต่อที่ประชุมว่า ร่างพระราชบัญญัติมาตรฐานทางจริยธรรม พ.ศ. ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๗๖ วรรคสาม กำหนดมาตรฐานทางจริยธรรมของเจ้าหน้าที่ของรัฐ ๗ ประการ ขณะนี้ผ่านความเห็นชอบจากสภานิติบัญญัติแห่งชาติแล้ว และอยู่ระหว่างการนำร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวขึ้นทูลเกล้าฯ ถวาย เพื่อประกาศใช้กฎหมาย และจากการพิจารณาคำนิยามร่วมๆ ตามที่เสนอ ส่วนใหญ่สอดคล้องกับร่างพระราชบัญญัติมาตรฐานทางจริยธรรมของเจ้าหน้าที่ของรัฐ แต่อาจมีคำนิยามบางเรื่องที่ยังกำหนดไว้ไม่ครอบคลุม เช่น จิตสาธารณะ การดำรงตนเป็นแบบอย่างที่ดีและรักษาภาพลักษณ์ของทางราชการ จึงควรมาตราฐานทางจริยธรรมฯ มาพิจารณากำหนดแนวทางเพื่อส่งเสริมให้บุคลากรในกระบวนการยุติธรรม มีคุณธรรม จริยธรรม ตามร่างพระราชบัญญัติมาตรฐานทางจริยธรรม พ.ศ. ด้วย” และ

- หน้า ๘ บรรทัดที่ ๓๘ ในส่วนของมติที่ประชุม จากข้อความเดิม “ร่างพระราชบัญญัติมาตรฐานทางจริยธรรม แก้ไขเป็น “ร่างพระราชบัญญัติมาตรฐานทางจริยธรรม พ.ศ.”

- ฝ่ายเลขานุการขอเพิ่มเติมข้อความในหน้าที่ ๙ บรรทัดที่ ๕ จากข้อความเดิม ระเบียบวาระที่ ๔ เรื่องเพื่อพิจารณา เป็น ระเบียบวาระที่ ๔ เรื่องเพื่อพิจารณา การส่งเสริมคำนิยามร่วม คุณธรรม จริยธรรมให้แก่บุคลากรในกระบวนการยุติธรรม เพื่อสร้างความเชื่อมั่นให้กับประชาชน

ทั้งนี้ ฝ่ายเลขานุการฯ ได้เพิ่มเติมและแก้ไขข้อความดังกล่าวในรายงานการประชุมแล้ว จึงขอนำเรียนที่ประชุมเพื่อโปรดพิจารณารับรองรายงานการประชุมดังกล่าว

มติที่ประชุม รับรองรายงานการประชุม ครั้งที่ ๑/๒๕๖๒

/ระเบียบวาระที่ ๓...

ระเบียบวาระที่ ๓ เรื่องเพื่อทราบ สรุปผลการดำเนินงานคณะอนุกรรมการพัฒนาความรู้และส่งเสริมคุณธรรม แก่บุคลากรในงานยุติธรรม

ฝ่ายเลขานุการฯ รายงานสรุปผลการดำเนินงาน แบ่งออกเป็น ๒ เรื่อง ดังนี้

๓.๑ การพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอนของสถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษา

สืบเนื่องจากการประชุมคณะอนุกรรมการพัฒนาความรู้และส่งเสริมคุณธรรม แก่บุคลากรในงานยุติธรรม ครั้งที่ ๔/๒๕๖๑ คณะอนุกรรมการฯ ได้ให้ข้อสังเกตเกี่ยวกับการผลักดันการบรรจุ หัวข้อวิชาลงในหลักสูตรการเรียนการสอนฯ โดยอาจพิจารณาเสนอแนวทางต่อที่ประชุมอธิการบดีหรือคณบดี ของสาขาวิชานิติศาสตร์ คณะรัฐศาสตร์ และคณะสังคมศาสตร์ ซึ่งเป็นสาขาวิชาที่มีการผลิตบัณฑิตเพื่อเข้าสู่ กระบวนการยุติธรรม โดยให้บรรจุหัวข้อวิชาที่เป็นองค์ความรู้ด้านกระบวนการยุติธรรมไว้ในหมวดวิชาบังคับ จำนวน ๒ หัวข้อวิชา คือ ๑) กระบวนการยุติธรรมและกฎหมายในชีวิตประจำวัน และ ๒) หลักสิทธิมนุษยชน คุณธรรม จริยธรรม และหลักธรรมาภิบาล โดยฝ่ายเลขานุการฯ ได้ดำเนินการประสานตามหนังสือ ที่ ยธ ๐๔๐๓/๓๗๗ ลงวันที่ ๑ มีนาคม ๒๕๖๒ เพื่อขอเสนอแนวทางการดำเนินงานดังกล่าวฯ เข้าสู่การพิจารณา ของที่ประชุมอธิการบดีแห่งประเทศไทย (ทปอ.) เป็นที่เรียบร้อยแล้ว นั้น

ทั้งนี้ ที่ประชุมอธิการบดีแห่งประเทศไทย (ทปอ.) ได้มีการประชุมสามัญ ทปอ. ครั้งที่ ๓/๒๕๖๒ เมื่อวันที่ ๒๓ มิถุนายน ๒๕๖๒ ณ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี ซึ่งที่ประชุมได้พิจารณาและ เห็นชอบให้มหาวิทยาลัย/สถาบันสมาชิก ทปอ. จัดส่งข้อมูลการเตรียมบุคลากรก่อนเข้าสู่กระบวนการยุติธรรม ในส่วนของการบรรจุหัวข้อวิชาที่เป็นองค์ความรู้ด้านกระบวนการยุติธรรมของสถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษา และ ทปอ.ได้ดำเนินการรวบรวมข้อมูลดังกล่าวฯ เพื่อส่งต่อให้แก่สำนักงานกิจการยุติธรรม โดยมีมหาวิทยาลัย/ สถาบัน จัดส่งข้อมูลเกี่ยวกับการบรรจุหัวข้อวิชาที่เป็นองค์ความรู้ด้านกระบวนการยุติธรรมมายัง ทปอ. จำนวน ๑๓ แห่ง รายละเอียดปรากฏตามหนังสือที่ประชุมอธิการบดีแห่งประเทศไทย ที่ ทปอ. ๖๒/๐๔๘๐ ลงวันที่ ๑๔ สิงหาคม ๒๕๖๒ เรื่องจัดส่งข้อมูลการเตรียมบุคลากรก่อนเข้าสู่กระบวนการยุติธรรม : การบรรจุหัวข้อที่เป็น องค์ความรู้ด้านกระบวนการยุติธรรมของสถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษา ซึ่งจากข้อมูลที่ ทปอ.ได้ดำเนินการ รวบรวม และจัดส่งข้อมูลมายังสำนักงานกิจการยุติธรรม จำนวน ๑๓ แห่ง พบว่ามี ๒ แห่งที่ได้ดำเนินการบรรจุ หัวข้อวิชาที่มีชื่อตรงตามมติคณะรัฐมนตรี โดยบรรจุลงในวิชาภาคบังคับ (วิชาแกน) เรียบร้อยแล้ว คือ มหาวิทยาลัยศิลปากร และมหาวิทยาลัยสวนดุสิต ทั้งนี้ ฝ่ายเลขานุการฯ จะดำเนินการติดตาม รวบรวมข้อมูล ที่เกี่ยวข้องเพิ่มเติม และนำมารายงานให้คณะอนุกรรมการฯ ทราบต่อไป

ประเด็นอภิปราย

ที่ประชุมฯ ได้อภิปรายและให้ข้อเสนอแนะ โดยสรุป ดังนี้

- ประธานอนุกรรมการ แจ้งต่อที่ประชุมฯ ว่าการดำเนินการในเรื่องของการบรรจุหัวข้อวิชา ลงในหลักสูตรการเรียนการสอนของสถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษา ได้รับคำแนะนำจากผู้แทนอธิการบดี ภาครัฐและภาคเอกชนในการประชุม กพยช. เสนอว่าสามารถดำเนินการได้โดยไม่ต้องรอรอบการปรับตามปกติ ซึ่งทางฝ่ายเลขานุการฯ ได้มีการติดตามผลไปยัง ทปอ. ซึ่งได้รับรายงานผลมาตามฝ่ายเลขานุการฯ ได้รายงาน ให้ทราบไปแล้วนั้น และขอหารือคณะอนุกรรมการฯ ว่าเห็นควรให้ฝ่ายเลขานุการฯ มีหนังสือแจ้งไปยังหน่วยงาน ในกระบวนการยุติธรรมเพื่อทราบเกี่ยวกับการดำเนินการตามมติ ครม.ว่าขณะนี้ไม่มีสถาบันการศึกษา/ มหาวิทยาลัยใดบ้างที่ดำเนินการตามมติแล้ว เพื่อใช้เป็นหลักฐานประกอบในการรับบุคลากรเข้าสู่หน่วยงาน และให้ดำเนินการส่งสำเนาหนังสือดังกล่าวนี้ แจ้งไปยัง สกอ. รวมทั้ง ทปอ.

/และมหาวิทยาลัย...

และมหาวิทยาลัย ๑๓ แห่งนี้ด้วย ซึ่งจะเป็นการกระตุ้นและเร่งการดำเนินการอีกทางหนึ่งด้วย ถือว่าอาจเป็น ยุทธศาสตร์ในการดำเนินการรูปแบบหนึ่ง จึงขอหารือท่านคณะกรรมการฯ ทุกท่านในประเด็นดังกล่าวนี้

- ผู้แทนสำนักงานอัยการสูงสุด ให้ข้อเสนอต่อที่ประชุมฯ ว่าตามที่ได้มีการแจ้งเวียนมติ ครม. เกี่ยวกับเรื่องการบรรจุหัวข้อวิชาที่เป็นองค์ความรู้ด้านกระบวนการยุติธรรมในสถาบันการศึกษานั้น ทั้งนี้ จากการที่ตนเป็นผู้ทรงคุณวุฒิด้านกฎหมายของมหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา ได้มีการหารือถึงเรื่องดังกล่าวนี้ในการ ประชุมของสภามหาวิทยาลัย ปรากฏว่าที่ผู้บริหารของมหาวิทยาลัยต่างไม่ทราบถึงรายละเอียดของการแจ้งมติ ครม. ในเรื่องนี้ เนื่องมาจากการที่ สกอ. แจ้งเวียนเฉพาะในส่วนของ ทปอ. ทำให้กลุ่มราชภัฏไม่ได้รับข้อมูล โดยปัจจุบัน ราชภัฏส่วนใหญ่มีการจัดการเรียนการสอนในสาขาวิชานิติศาสตร์ด้วยเช่นเดียวกัน และโดยส่วนตัวแล้ว เห็นด้วยกับการดำเนินการตามที่ประธานฯ แจ้งว่าการปรับหลักสูตรการเรียนการสอนในระดับอุดมศึกษานั้น สามารถทำได้โดยไม่ต้องรอรอบการปรับตามปกติ เพราะเป็นการปรับเพื่อการพัฒนาให้ดียิ่งขึ้น และมีการ กระตุ้นมาจากส่วนกลาง จะช่วยสร้างความตระหนักให้แก่ผู้บริหารและสภามหาวิทยาลัยได้ หากทางฝ่าย เลขาฯ ตรวจสอบข้อมูลแล้วว่าการแจ้งเวียนที่ผ่านมา แจ้งแต่เฉพาะ ทปอ. จึงขอเสนอให้แจ้งไปยัง ทปอ. ของมหาวิทยาลัยราชภัฏและมหาวิทยาลัยราชชมงคลเพิ่มเติมต่อไป

- ผู้แทนสภานายความ แจ้งต่อที่ประชุมฯ สำนักฝึกอบรมวิชาชีพว่าความของสภานายความ มีเกณฑ์กำหนดอยู่เบื้องต้น คือ วิชาว่าความ ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งและพาณิชย์ และประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาให้ครบถ้วนตามที่กำหนด ซึ่งก็เห็นด้วยในกรณีนี้ควรเพิ่มเติมเรื่อง จริยธรรม โดยอาจจะต้องนำเรื่องเข้าสู่การพิจารณาของคณะกรรมการสภานายความต่อไป เพื่อให้มีความ สอดคล้องกับมติ ครม. ด้วย

มติที่ประชุม รับทราบ โดยมีข้อสังเกตและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ดังนี้

- มีหนังสือแจ้งไปยังหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เกี่ยวกับความคืบหน้าการดำเนินการเรื่องการบรรจุหัวข้อวิชาที่เป็นองค์ความรู้ด้านกระบวนการยุติธรรมของ สถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษา

- ส่งสำเนาหนังสือดังกล่าวไปยังไปยังสถาบันการศึกษา /สำนักงานคณะกรรมการ อุดมศึกษา/ที่ประชุมอธิการบดีแห่งประเทศไทย/ที่ประชุมอธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏ/ที่ประชุมอธิการบดี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล เพื่อขอความร่วมมือในการเร่งรัดดำเนินการบรรจุหัวข้อวิชาที่เป็นองค์ความรู้ ด้านกระบวนการยุติธรรมในหลักสูตรการเรียนการสอน

๓.๒ การส่งเสริมค่านิยมร่วม คุณธรรม จริยธรรมให้แก่บุคลากรในกระบวนการยุติธรรม เพื่อสร้างความเชื่อมั่นให้แก่ประชาชน

ตามที่ คณะอนุกรรมการพัฒนาความรู้และส่งเสริมคุณธรรมแก่บุคลากรในงานยุติธรรม ได้มีการประชุม ครั้งที่ ๑/๒๕๖๒ เมื่อวันที่ ๑๒ มีนาคม ๒๕๖๒ โดยมีมติเห็นชอบแนวทางการส่งเสริม ค่านิยมร่วม คุณธรรม จริยธรรมให้แก่บุคลากรในกระบวนการยุติธรรม เพื่อสร้างความเชื่อมั่นให้แก่ประชาชน รวมทั้งการพัฒนาเครื่องมือวัดความเชื่อมั่นของประชาชนต่อการพัฒนาและส่งเสริมค่านิยมร่วมของบุคลากร ในกระบวนการยุติธรรม โดยมอบหมายให้ฝ่ายเลขานุการฯ ศึกษาร่างพระราชบัญญัติมาตรฐานทางจริยธรรม พ.ศ. เพื่อนำมาพัฒนาและปรับแนวทางดังกล่าวให้ครบถ้วนสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น นั้น ฝ่ายเลขานุการฯ ได้ดำเนินการตามข้อสังเกตของคณะอนุกรรมการฯ โดยทำการศึกษาพระราชบัญญัติมาตรฐานทางจริยธรรม

/พ.ศ.๒๕๖๒...

พ.ศ.๒๕๖๒ ซึ่งประกาศเมื่อวันที่ ๑๖ เมษายน ๒๕๖๒ มาตรา ๕ ได้กำหนดหลักเกณฑ์การประพฤติปฏิบัติอย่างมีคุณธรรมของเจ้าหน้าที่รัฐซึ่งจะต้องประกอบด้วย (๑) ยึดมั่นในสถาบันหลักของประเทศอันได้แก่ ชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข (๒) ซื่อสัตย์สุจริต มีจิตสำนึกที่ดีและรับผิดชอบต่อหน้าที่ (๓) กล้าตัดสินใจและกระทำในสิ่งที่ถูกต้องชอบธรรม (๔) คิดถึงประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตัว และมีจิตสาธารณะ (๕) มุ่งผลสัมฤทธิ์ของงาน (๖) ปฏิบัติหน้าที่อย่างเป็นธรรม และ (๗) ดำรงตนเป็นแบบอย่างที่ดีและรักษาภาพลักษณ์ของทางราชการ

ฝ่ายเลขานุการฯ ได้ทำการศึกษาแล้วพบว่าแนวทางการส่งเสริมค่านิยมร่วม คุณธรรม จริยธรรมให้แก่บุคลากรในกระบวนการยุติธรรม เพื่อสร้างความเชื่อมั่นให้แก่ประชาชน มีความครอบคลุมและสอดคล้องตามพระราชบัญญัติมาตรฐานทางจริยธรรม พ.ศ.๒๕๖๒ ทั้งนี้ เพื่อให้แนวทางดังกล่าวมีความชัดเจน และสมบูรณ์ยิ่งขึ้น ฝ่ายเลขานุการฯ ได้พัฒนาและปรับปรุงแบบ/การดำเนินการที่ส่งเสริมค่านิยมร่วมฯ เป็นที่เรียบร้อยแล้ว โดยฝ่ายเลขานุการฯ จะนำเสนอแนวทางการส่งเสริมค่านิยมร่วมฯ นี้ เข้าสู่การพิจารณาของ คณะกรรมการพัฒนาการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติ (กพยช.) ครั้งที่ ๒/๒๕๖๒ ในวันที่ ๑๙ กันยายน ๒๕๖๒ เพื่อให้หน่วยงานในกระบวนการยุติธรรม และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องนำไปเป็นแนวทางการดำเนินงานต่อไป และ หาก กพยช. มีมติ/ข้อเสนอแนะในส่วนที่เกี่ยวข้องประการใด ฝ่ายเลขานุการฯ จะนำมารายงานให้ คณะอนุกรรมการฯ ทราบต่อไป

ประเด็นอภิปราย ที่ประชุมได้อภิปรายและให้ข้อเสนอแนะ โดยสรุป ดังนี้

- ผู้แทนสำนักงานศาลยุติธรรม แจ้งต่อที่ประชุมทราบว่า สำนักงานศาลยุติธรรมได้มีการดำเนินการให้มีความสอดคล้องตามพระราชบัญญัติมาตรฐานทางจริยธรรม พ.ศ.๒๕๖๒ มาตรา ๗ ซึ่งกำหนดว่า ต้องให้ภาครัฐมีการกำหนดมาตรฐานทางจริยธรรมในระดับเดียวกัน ทางสำนักงานศาลยุติธรรม ได้การดำเนินงาน แบ่งออกเป็น ๒ ส่วน คือ ส่วนแรกสำหรับข้าราชการตุลาการได้ทำการทบทวนประมวลจริยธรรมข้าราชการตุลาการ ซึ่งมี ๖ หมวด ๔๔ ข้อ พบว่ามีการกำหนดครบถ้วนเกินกว่าพระราชบัญญัติข้างต้น จึงไม่ได้มีการปรับแก้ไข แต่ในส่วนที่ ๒ สำหรับข้าราชการศาลยุติธรรม พนักงานราชการ และลูกจ้างประจำ เดิมมีจำนวน ๗ ข้อ จึงได้มีการปรับเพิ่มเติมให้สอดคล้อง เป็น ๕ หมวด ๒๕ ข้อ และประกาศใช้เป็นประมวลจริยธรรม เมื่อวันที่ ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๖๒ ที่ผ่านมา

- ผู้แทนสำนักงานศาลปกครอง แจ้งต่อที่ประชุมว่า สำนักงานศาลปกครอง มีจริยธรรม สำหรับตุลาการศาลปกครอง ๑๔ ข้อ และระเบียบข้าราชการฝ่ายศาลปกครองว่าด้วยประมวลจริยธรรมของ เจ้าหน้าที่สำนักงานศาลปกครอง ปี พ.ศ.๒๕๕๕ จำนวน ๒๘ ข้อ ซึ่งมีเนื้อหาที่ครอบคลุมตามพระราชบัญญัติดังกล่าว แต่จะรับไปดำเนินการตรวจสอบให้มีความชัดเจนยิ่งขึ้น

มติที่ประชุม รับทราบ และเห็นชอบให้นำแนวทางการส่งเสริมค่านิยมร่วม คุณธรรม จริยธรรมให้แก่บุคลากร ในกระบวนการยุติธรรม เพื่อสร้างความเชื่อมั่นให้แก่ประชาชน เสนอต่อการพิจารณาของคณะกรรมการพัฒนา การบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติ (กพยช.) ครั้งที่ ๒/๒๕๖๒ ในวันที่ ๑๙ กันยายน ๒๕๖๒ ต่อไป

ระเบียบวาระที่ ๔ เรื่องเพื่อพิจารณาแนวทางการพัฒนาประสิทธิภาพด้านผู้บังคับใช้กฎหมาย

สืบเนื่องจากคณะอนุกรรมการพัฒนากฎหมายและการบังคับใช้ ได้ดำเนินการจัดทำแนวทางการพัฒนากฎหมายและการบังคับใช้ ๔ ด้านสำคัญ ประกอบด้วย ด้านที่ ๑ การพัฒนากฎหมายด้านกระบวนการยุติธรรม ให้มีความทันสมัยสอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาประเทศ ด้านที่ ๒ การพัฒนาประสิทธิภาพเพื่อให้เกิด

/ประสิทธิผล...

ประสิทธิผลในการบังคับใช้กฎหมาย ด้านที่ ๓ การเผยแพร่กฎหมายเพื่อสร้างการรับรู้และสร้างวัฒนธรรมการยอมรับให้แก่ประชาชนและหน่วยงานภาครัฐ ด้านที่ ๔ การบูรณาการงบประมาณด้านการพัฒนากฎหมายและการบังคับใช้ ทั้งนี้ คณะอนุกรรมการพัฒนากฎหมายและการบังคับใช้ร่วมกันพิจารณาในส่วนของ ด้านที่ ๒ การพัฒนาประสิทธิภาพเพื่อให้เกิดประสิทธิผลในการบังคับใช้กฎหมาย ซึ่งประกอบด้วย ส่วนที่ ๑ การเพิ่มประสิทธิภาพด้านตัวบทบัญญัติของกฎหมาย ส่วนที่ ๒ การเพิ่มประสิทธิภาพด้านผู้ปฏิบัติงานบังคับใช้กฎหมาย ส่วนที่ ๓ การเพิ่มประสิทธิภาพ ด้านผู้ถูกบังคับใช้กฎหมาย และส่วนที่ ๔ การกำกับ ดูแลติดตาม และประเมินผลด้านการบังคับใช้กฎหมาย พบว่า ส่วนที่ ๒ เรื่องการเพิ่มประสิทธิภาพด้านผู้ปฏิบัติงานบังคับใช้กฎหมาย มีความสอดคล้องกับการดำเนินงานของคณะอนุกรรมการพัฒนาความรู้และส่งเสริมคุณธรรมแก่บุคลากรในงานยุติธรรม ซึ่งได้กำหนดแนวทางการพัฒนา บุคลากรในกระบวนการยุติธรรมภายใต้แนวคิด “เก่ง ดี มีสุข และบูรณาการ” จึงเห็นชอบให้นำขอบเขต และสาระสำคัญของมิติดังกล่าว ส่งต่อให้คณะอนุกรรมการพัฒนาความรู้และส่งเสริมคุณธรรมและบุคลากรในงานยุติธรรมเพื่อดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

ทั้งนี้ จากการประชุมคณะกรรมการพัฒนาการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติ หรือ กยช. ครั้งที่ ๒/๒๕๖๑ เมื่อวันที่ ๑๙ มีนาคม ๒๕๖๑ ได้มีมติเห็นชอบในแนวทางการเผยแพร่กฎหมาย และสร้างการรับรู้ให้แก่ประชาชน และหน่วยงานภาครัฐ โดยมอบหมายให้คณะอนุกรรมการพัฒนาความรู้และส่งเสริมคุณธรรมแก่บุคลากรในงานยุติธรรม ดำเนินการจัดทำหลักสูตรฝึกอบรม (หลักสูตรประจำ/หลักสูตรวงรอบ) เพื่อให้ความรู้แก่เจ้าหน้าที่ผู้บังคับใช้กฎหมาย โดยเฉพาะกฎหมายใหม่ และแก้ไขเพิ่มเติม

จากการประชุมคณะอนุกรรมการพัฒนาความรู้และส่งเสริมคุณธรรมแก่บุคลากรในงานยุติธรรม ครั้งที่ ๔/๒๕๖๑ เมื่อวันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๖๑ ที่ประชุมได้มีมติเห็นชอบแนวทางการจัดทำหลักสูตรฝึกอบรมให้แก่ผู้บังคับใช้กฎหมาย โดยมอบหมายให้ฝ่ายเลขานุการฯ ตรวจสอบข้อมูลประเด็นปัญหาและอุปสรรคของหน่วยงานที่มีการออกกฎหมายใหม่หรือแก้ไขเพิ่มเติมที่ยังไม่ได้ดำเนินการจัดฝึกอบรมหรือให้ความรู้แก่เจ้าหน้าที่ รวมทั้งควรพิจารณาจัดกลุ่มเนื้อหาของกฎหมายที่มีความสอดคล้องหรือเชื่อมโยงกันเพื่อจัดทำเนื้อหาของความรู้ของกฎหมายในภาพรวม

ฝ่ายเลขานุการคณะอนุกรรมการพัฒนาความรู้และส่งเสริมคุณธรรมแก่บุคลากรในงานยุติธรรมได้พิจารณาแล้วเห็นว่า จำนวนกฎหมายใหม่หรือกฎหมายที่มีการแก้ไขเพิ่มเติมมีจำนวนมากและการจัดหลักสูตรฝึกอบรมให้แก่ผู้บังคับใช้กฎหมายแต่เพียงอย่างเดียว อาจจะไม่ครอบคลุมและเหมาะสมกับข้อกฎหมายและผู้บังคับใช้กฎหมายของแต่ละหน่วยงานได้ทั้งหมด ดังนั้นเพื่อให้การพัฒนาความรู้ให้กับบุคลากรผู้บังคับใช้กฎหมายเป็นระบบ ต่อเนื่อง และมีความหลากหลาย สำนักงานกิจการยุติธรรม ในฐานะฝ่ายเลขานุการฯ จึงได้จัดทำโครงการเพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาประสิทธิภาพด้านผู้บังคับใช้กฎหมายขึ้น โดยโครงการดังกล่าวนี้เป็นการศึกษาร่วมกับสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ (นิด้า) โดยหัวหน้าคณะ คือ รศ.พ.ต.ท.ร.เกษมศานต์ โชติชาครพันธ์ ผู้อำนวยการหลักสูตรปริญญาตรีบัณฑิต ทางรัฐประศาสนศาสตร์ (หลักสูตรนานาชาติ) คณะรัฐประศาสนศาสตร์ และคณะนักวิจัย มีวัตถุประสงค์ในการศึกษา รวบรวม และวิเคราะห์ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการบังคับใช้กฎหมายและกฎหมายใหม่ หรือที่แก้ไขเพิ่มเติม เพื่อจัดทำแนวทางการพัฒนาประสิทธิภาพด้านผู้บังคับใช้กฎหมายที่มีความสอดคล้องเหมาะสมกับบริบทแวดล้อมและการพัฒนาบุคลากรในปัจจุบัน จากการศึกษาข้อมูลเบื้องต้น ฝ่ายเลขานุการฯ พิจารณาเห็นว่าเพื่อให้การดำเนินงานมีความชัดเจนและเป็นรูปธรรม จึงเห็นควรจัดทำโครงการศึกษาแนวทางการพัฒนาประสิทธิภาพผู้บังคับใช้กฎหมายนี้ โดยมีขอบเขตการดำเนินงาน ดังนี้

/๑) ดำเนินการ...

๑) ดำเนินการศึกษา รวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการบังคับใช้กฎหมาย กฎหมายใหม่ หรือที่แก้ไขเพิ่มเติม เช่น จำนวนกฎหมายใหม่หรือที่แก้ไขเพิ่มเติม ปัญหาอุปสรรคในการดำเนินการเพื่อสร้างการรับรู้ หรือการบังคับใช้ในทางปฏิบัติ เป็นต้น จากหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรม หน่วยงานบังคับใช้กฎหมาย รวมทั้งหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๒) วิเคราะห์ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการบังคับใช้กฎหมาย สรุป จัดทำแนวทางการจัดหมวดหมู่ของกฎหมาย กฎหมายใหม่และที่แก้ไขเพิ่มเติม และจัดทำแนวทางหรือเครื่องมือในการพัฒนาประสิทธิภาพด้านผู้บังคับใช้กฎหมาย

๓) จัดประชุมเชิงปฏิบัติการ (Work Shop) จำนวน ๑ ครั้ง เพื่อระดมความคิดเห็น รับฟังข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการขับเคลื่อนภารกิจและปัญหาอุปสรรคในการบังคับใช้กฎหมาย/กฎหมายใหม่หรือที่แก้ไขเพิ่มเติมแนวทางหรือเครื่องมือในการพัฒนาประสิทธิภาพด้านผู้บังคับใช้กฎหมาย โดยมีกลุ่มเป้าหมาย คือ ๑) ผู้ทรงคุณวุฒิด้านกฎหมาย และกระบวนการยุติธรรม ๒) บุคลากรจากหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรม หน่วยงานบังคับใช้กฎหมาย หน่วยงานที่มีการออกกฎหมายใหม่/และที่แก้ไขเพิ่มเติม รวมทั้งหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง

๔) ผลที่คาดว่าจะได้รับจากการดำเนินโครงการในครั้งนี้ คือ แนวทางการพัฒนาประสิทธิภาพด้านผู้บังคับใช้กฎหมาย ซึ่งจะนำไปส่งต่อให้หน่วยงานด้านกฎหมาย กระบวนการยุติธรรม และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้นำไปประยุกต์ใช้ในการพัฒนาบุคลากรผู้ปฏิบัติงานด้านการบังคับใช้กฎหมาย หรือผู้เกี่ยวข้อง และจะส่งผลให้การบังคับใช้กฎหมายของประเทศไทยมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นต่อไป

ประเด็นอภิปราย ที่ประชุมได้อภิปรายและให้ข้อเสนอแนะ ดังนี้

- ประธานอนุกรรมการ แจ้งต่อที่ประชุมว่าการจัดทำแนวทางการพัฒนาประสิทธิภาพด้านผู้บังคับใช้กฎหมายตามที่ฝ่ายเลขานุการฯ นำเสนอมานี้ เป็นผลผลิตของอนุกรรมการพัฒนากฎหมายและการบังคับใช้ ซึ่งได้ส่งต่อเรื่องของการพัฒนาบุคลากรมาให้คณะอนุกรรมการพัฒนาความรู้ฯ ดำเนินการต่อทางสำนักงานกึ่งการยุติธรรมในฐานะฝ่ายเลขฯฯ จึงได้จัดจ้างให้สถาบันการศึกษาเข้ามาทำการศึกษาค้นคว้าเพื่อประกอบการขับเคลื่อนการดำเนินงานในระยะต่อไป และจึงนำผลการศึกษาที่ได้มาเข้าสู่การพิจารณาของการประชุมในครั้งต่อไป ทั้งนี้ในส่วนของงบประมาณนั้น ทางสำนักงานกึ่งการยุติธรรม ได้จัดสรรงบประมาณรองรับการดำเนินงานในส่วนนี้ไว้เรียบร้อยแล้ว

- ผู้แทนสำนักงานศาลปกครอง ให้ข้อเสนอแนะต่อที่ประชุมว่า ฝ่ายเลขานุการฯ ควรกำหนดกรอบการศึกษาให้ชัดเจน เนื่องจากกฎหมายมีจำนวนมาก และหลากหลาย เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานก็มีจำนวนมาก และหลายระดับชั้น ดังนั้นควรกำหนดกรอบการศึกษาและผลสำเร็จของงานให้ชัดเจนยิ่งขึ้น

- ผู้อำนวยการสำนักงานกึ่งการยุติธรรม แจ้งให้ที่ประชุมทราบว่า จากโจทย์ที่เราได้รับมาจากคณะอนุกรรมการพัฒนากฎหมายและการบังคับใช้นั้น เราต้องมีหลักสูตรสำหรับการพัฒนาบุคลากรในกระบวนการยุติธรรมในด้านกฎหมาย ทั้งที่มีอยู่เดิม และกฎหมายใหม่ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ซึ่งในทางปฏิบัติ นั้น ถึงแม้จะมีการกำหนดออกมาเป็นหลักสูตรแล้ว แต่ก็อาจจะเป็นข้อสังเกตต่อไปว่า ใครจะเป็นผู้จัดทำโครงการเรื่องความร่วมมือของผู้เข้ารับการอบรม เรื่องงบประมาณในการจัดอบรม ดังนั้นสิ่งที่ทำได้ในขณะนี้ คือการจัดลำดับตามความสำคัญที่เป็น Core Function, Functional หรือเรื่องที่เป็นกฎหมายใหม่ แต่มีหน่วยงานรับผิดชอบแล้ว ดังนั้น ทางฝ่ายเลขานุการฯ จึงพยายามกำหนดให้ทางคณะผู้ศึกษาวิจัย ช่วยทำการศึกษารีวิว ไม่ใช่แค่เพียงการให้ สกธ. จัดดำเนินการหลักสูตรใหม่แต่เพียงอย่างเดียว เช่น หลักสูตรของทางโรงเรียนนายร้อยตำรวจ มีการเรียนการสอน ๔-๕ ปี นั้น เพียงพอหรือไม่ อย่างไร หรือควรมีวิธีการ

/กระบวนการ...

กระบวนการอย่างไร ที่จะกำหนดเข้าไปเป็นหลักสูตรประจำ การเลื่อนระดับตามชั้นของตำรวจ ควรมีการอัปเดตองค์ความรู้อย่างไร ใช้เครื่องมืออย่างไร เป็นต้น ซึ่งก็อาจมีข้อจำกัดในเรื่องเวลาในการดำเนินการ และเรื่องงบประมาณ แต่ถ้าสามารถนำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาครั้งนี้ เข้าอนุกรรมการฯ เพื่อพิจารณาเพื่อให้ความชัดเจนยิ่งขึ้น ก็อาจจะต่อเนื่องไปถึงการ Implement ต่อไปโดยในส่วนแรกที่ทางฝ่ายเลขาฯ ได้นำเสนอนี้ เป็นกรอบการศึกษาเบื้องต้น มาให้ที่ประชุมพิจารณาให้ข้อเสนอแนะ เพื่อให้ทางคณะผู้ศึกษาวิจัยได้รับข้อสังเกตจากที่ประชุมโดยตรง

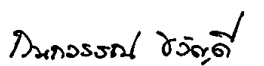
- ประธานอนุกรรมการ แจ้งต่อที่ประชุมว่ารัฐบาลมีความคาดหวังต่อเรื่องการสร้างการรับรู้เป็นอย่างมาก แต่ทั้งนี้บางเรื่องเป็นกฎหมายเฉพาะหน่วยงาน ระดับผู้ปฏิบัติงานซึ่งไม่เกี่ยวข้องกับประชาชน บางเรื่องกระทบสิทธิ์ของประชาชน มีทั้งกฎหมายเก่า กฎหมายใหม่และที่แก้ไขเพิ่มเติม แต่ทั้งนี้ ปัญหาที่ผ่านมาก็คือ ประชาชนไม่รับรู้ถึงกฎหมายต่างๆ นี้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งหน่วยงานที่มีกฎหมายใหม่ออกมานั้น ได้มีการดำเนินการไปแล้วหรือไม่ อย่างไร สำหรับโครงการศึกษาเรื่องแนวทางการพัฒนาประสิทธิภาพด้านผู้บังคับใช้กฎหมายนี้ จึงเป็นการทำงานที่จะได้ออกมาเป็นกรอบแนวทางการศึกษาเบื้องต้น ว่าสิ่งใด เรื่องไหนควรทำ และใครเป็นผู้รับผิดชอบ ซึ่งทางคณะผู้ศึกษาวิจัยจะได้นำเสนอข้อมูลมาให้ทางฝ่ายเลขาฯ ซึ่งถ้ามีข้อเสนอแนะหรือแนวทางการดำเนินงานในระยะต่อไป ทางสำนักงานกิจการยุติธรรม ก็อาจมีการดำเนินงานในระยะต่อไป

- ผู้แทนสำนักงานศาลยุติธรรม ให้ข้อเสนอแนะต่อที่ประชุมว่าปัจจุบันทางสำนักงานศาลยุติธรรมมุ่งเน้นการใช้ Digital Transformation ดังนั้นจึงเห็นว่าทางคณะผู้ศึกษาวิจัยอาจจะเน้นไปถึงเรื่อง MOU ในเชิงดิจิทัล เพื่อการแชร์ข้อมูลระหว่างหน่วยงาน ซึ่งจะเป็นฐานข้อมูลที่เป็นประโยชน์ร่วมกัน โดยทางคณะผู้ศึกษาวิจัยอาจจะให้ข้อมูลว่าองค์ความรู้ หรือฐานข้อมูลใดที่สามารถเชื่อมโยงข้อมูลกันได้ระหว่างหน่วยงาน ในกระบวนการยุติธรรม หากสามารถดำเนินการได้ก็อาจจะช่วยให้ดำเนินการได้ตามเป้าหมายมากยิ่งขึ้น

- ผู้แทนสำนักงบประมาณ แจ้งต่อที่ประชุมว่าอาจขยายผลเชื่อมโยงไปถึงหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ว่าอาจจะมีการเตรียมการในเรื่องงบประมาณของแต่ละหน่วยงานสำหรับการดำเนินงานในระยะต่อไป และเสนอให้มีการนำระบบเทคโนโลยีมาใช้ในการทำงานมากขึ้น

มติที่ประชุม เห็นชอบแนวทางการพัฒนาประสิทธิภาพด้านผู้บังคับใช้กฎหมาย และมอบหมายให้ฝ่ายเลขานุการฯ รับข้อสังเกตและรับข้อเสนอแนะไปศึกษาข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับการนำเทคโนโลยีมาช่วยในการพัฒนาและการเผยแพร่ความรู้ตามแนวทางการพัฒนาประสิทธิภาพด้านผู้บังคับใช้กฎหมาย

เลิกประชุมเวลา ๑๒.๐๐ น.

(นางสาวกวนวรรณ ขวัญดี)

นักทรัพยากรบุคคลชำนาญการพิเศษ

ผู้จัดรายงานการประชุม

(นายชาติรี จันทรพิชญ์)

ผู้อำนวยการสถาบันพัฒนาบุคลากรในกระบวนการยุติธรรม

ผู้จัดรายงานการประชุม

(นางสาวสุพรรณ ประเสริฐทองกร)

อนุกรรมการและเลขานุการ

ผู้ตรวจรายงานการประชุม